

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра економіки та економічної кібернетики

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Кочура Є.В. _____

«___» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Система обробки економічної інформації»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітній рівень.....	магістр
Освітньо-професійна програма	Економічна кібернетика
Спеціалізація	Економічна кібернетика
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредитів ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	2-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: Яковенко Тетяна Юріївна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Система обробки економічної інформації» для магістрів спеціальності 051 «Економіка» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ЕЕЕК. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 14 с.

Розробник – Яковенко Т.Ю.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 051 Економіка (протокол № 10 від 24.06.2019).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали	6
6.2 Засоби та процедури	7
6.3 Критерії	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	6
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 051 «Економіка» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни В 1.7 «Система обробки економічної інформації» віднесено такі результати навчання:

ВР1.9. Експлуатувати інформаційні системи та прикладне програмне забезпечення будь-якого виду

Мета дисципліни – формування компетентностей щодо проектування та експлуатації інформаційних систем обробки економічної інформації.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ВР1.9	ВР1.9-1	Розуміти принципи організації управління в умовах системної обробки економічної інформації. Вміти удосконалювати форми і методи управління виробництвом. Знати сутність системної обробки економічної інформації і нової інформаційної технології. Вміти створювати розподілені бази даних при розподіленій обробці інформації
	ВР1.9-2	Здійснювати організацію АРМ та їх мереж. Знати перспективи розвитку телеобробки даних. Розуміти методичні основи автоматизації процесів збирання економічної інформації. Вміти здійснювати автоматизацію процесів збирання інформації на різних ділянках обліку
	ВР1.9-3	Вміти здійснювати організацію системної обробки інформації по обліку і складанню звітності на ПЕОМ та при аналізі виробничо-господарської діяльності.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф 2. Математичне моделювання систем	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові; обґрунтовувати та управляти проектами або комплексними діями; застосовувати сучасні інформаційні технології у соціально-економічних дослідженнях

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	18	42	-	-	4	56
практичні	60	18	42	-	-	4	56
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	36	84	-	-	8	112

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ВР 1.9	1. Удосконалення управління економікою на основі системної обробки економічної інформації на ПЕОМ 1.1. Організація управління в умовах системної обробки економічної інформації. 1.2. Удосконалення форм і методів управління виробництвом	10
ВР 1.9	2. Основи системної обробки економічної інформації на ПЕОМ. 2.1. Сутність системної обробки економічної інформації і нової інформаційної технології 2.2. Створення розподілених баз даних при розподіленій обробці інформації	10
ВР 1.9	3. Створення АРМ та їх мереж на підприємстві. 3.1. Організація АРМ та їх мереж 3.2. Перспективи розвитку телеобробки даних	10
ВР 1.9	4. Автоматизація процесів збирання економічної інформації на ПЕОМ 4.1. Методичні основи автоматизації процесів збирання економічної інформації 4.2. Автоматизація процесів збирання інформації на різних ділянках обліку	10
ВР 1.9	5. Організація системної обробки інформації по обліку і складанню звітності на ПЕОМ 5.1. Методичні основи організації обліку і складання звітності в умовах нової інформаційної технології 5.2. Облік основних засобів (фондів) 5.3. Облік матеріальних цінностей 5.4. Облік праці і заробітної плати 5.5. Облік готової продукції 5.6. Облік затрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції 5.7. Облік грошових коштів і фінансово-розрахункових операцій 5.8. Складання зведеної звітності	10
ВР 1.9	6. Системна обробка інформації при аналізі виробничо-	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	<i>господарської діяльності</i>	
	6.1. Методичні основи організації економічного аналізу	
	6.2. Аналіз показників виробничо-господарської діяльності	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ВР 1.9	Внесення відомостей про організацію та її співробітників. Формування штатного розкладу	7
ВР 1.9	Регламентований облік кадрів підприємства	7
ВР 1.9	Розрахунок заробітної плати	7
ВР 1.9	Управлінський облік кадрів підприємства	7
ВР 1.9	Управління продажами в ІТ-бізнесі	7
ВР 1.9	Управління маркетинговою діяльністю в ІТ-бізнесі	7
ВР 1.9	Управління сервісним обслуговуванням в ІТ-бізнесі	6
ВР 1.9	Ділова гра "Вибір комплексної системи автоматизації підприємства"	6
ВР 1.9	Внесення відомостей про організацію та її співробітників. Формування штатного розкладу	6
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи; ♦ критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	професійній діяльності та на межі предметних галузей	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79
	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння		
♦ розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; ♦ провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
рівень умінь незадовільний	<60	
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна;	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
<p>їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;</p> <p>♦ використання іноземних мов у професійній діяльності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	
	<p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами;</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	75-79
	<p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-74
	<p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64
	<p>Рівень комунікації незадовільний</p>	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<p>♦ відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;</p> <p>♦ здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - рівень особистого ставлення до справи; 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	- володіння всіма видами навчальної діяльності; - ступінь володіння фундаментальними знаннями; належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бутова Р. К. Інформаційні системи в промисловості : конспект лекцій / Р. К. Бутова. – Харків : Вид. ХДЕУ, 2004. – 176 с.
2. Бутова Р. К. Система оброблення економічної інформації : конспект лекцій / Р. К. Бутова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2005. – 220 с.
3. Золотарьова І. О. Автоматизація документообігу : навчальний посібник / І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. – 158 с.
4. Золотарьова І. О. Інформаційні системи та технології в банківській сфері : навчальний посібник / І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова, А. А. Гаврилова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 332 с.
5. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Інформаційні системи в економіці" для студентів спеціальності 7.080401, 7.080407 усіх форм навчання / укл. І. О. Золотарьова, Г. О. Плеханова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2006. – 58 с.
6. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Інформаційні технології та системи" для студентів напряму підготовки 0804 "Комп'ютерні науки" всіх форм навчання / укл. І. О. Золотарьова, І. Л. Латишева, Г. О. Плеханова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2007. – 60 с.

7. Методичні рекомендації до оформлення звітів, курсових та дипломних проектів для студентів напряму підготовки 0804 "Комп'ютерні науки" всіх форм навчання / укл. І. О. Золотарьова, О. М. Беседовський, І. Л. Латишева, Г. О. Плеханова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2007. – 32 с.
8. Гладкий А. А. 1С: Предприятие 8.0 / А. А. Гладкий. – СПб. : Тритон, 2005. – 256 с.
9. Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах : навч. посібн. / В. М. Гужва. – К. : КНЕУ, 2001. – 400 с.
10. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посібн. / С. В. Івахненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 349 с.
11. Ивин Л. Н. Информационная экономика / Л. Н. Ивин, В. М.Куклин. – Харьков : Изд. Кроссрод, 2005. – 436 с.
12. Информатизация бизнеса: концепции, технологии, системы/ А. М. Карминский, С. А. Карминский, В. П. Нестеров, Б. В. Чернышов ;[под ред. А. М. Карминского]. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 624 с.
13. Інформаційні системи і технології в економіці / за ред.д.е.н. В. С. Пономаренка. – К. : "Видавничий центр Академія", 2002. – 542 с.
14. Информационные технологии в бизнесе : энциклопедия ; пер. сангл. / под ред. М. Желены. – СПб. : Питер, 2002. – 1120 с.
15. Информационные технологии в кадровом учете и управлении персоналом 2007. Аналитический обзор российского рынка автоматизированных систем управления персоналом. – М. : Tadviser, 2007. – 81 с.
16. Информационные технологии в маркетинге : учебник для вузов / Г. А. Титоренко, Г. Л. Макарова, Д. М. Дайитбегов и др. ; под ред. проф. Г. А. Титоренко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 335 с.
17. Информационные технологии в экономике / под ред. д.э.н., профессора Ю. Ф. Симионова. – Ростов н/Д : Феникс, 2003. – 352 с.
18. Лазарева С. Ф. Економіка та організація інформаційного бізнесу: навч. посібн. / С. Ф. Лазарева. – К. : КНЕУ, 2002 – 667 с.
19. Материалы учебного курса "Приложения в Microsoft Dynamics CRM 4.0" (закрытый електронный источник).
20. Лодон Дж. Управление информационными системами / Дж. Лодон, К. Лодон ; пер. с англ. ; под. ред. Д. Р. Трутнева. – 7-е изд. – СПб. : Питер, 2005. – 912 с.
21. Пинчук Н. С. Інформаційні системи й технології в маркетингу : навч. посібн. / Н. С. Пинчук, Г. П. Галузинський, Н. С. Орленко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2003. – 352 с.
22. Писаревська Т. А. Інформаційні системи і технології в управлінні трудовими ресурсами : навч. посібн. / Т. А. Писаревська. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2000. – 279 с.
23. Скотт Д. Microsoft Dynamics CRM 4.0 для чайников / Д. Скотт, Д. Ли, С. Вейсс ; пер. с англ. – М. : ООО "ИД. Вильямс", 2009. – 368 с.

24. Татарчук М. І. Корпоративні інформаційні системи : навч. посібн. / М. І. Татарчук. – К. : КНЕУ, 2005. – 291 с.
25. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посібн.: Л. О. Терещенко, І. І. Матієнко-Зубенко : – К. : КНЕУ, 2004. – 187 с.
26. Управленческий консультант: настольная книга руководителя – К.: Тз ОВ "БУК", 2005. – 384с.
27. Управленческий консультант: настольная книга руководителя – Книга 2. – К.: Фолиант, 2006 – 416с.
28. Успенский И. В. Интернет как инструмент маркетинга / И. В. Успенский . – СПб. : БХВ-Санкт-Петербург, 2000. – 256 с.
29. Уткин В. Б. Информационные системы в экономике : учебник для студ. высш. учеб заведений / В. Б. Уткин, К. В. Балдин. – М. : Издательский центр "Академия", 2004. – 288 с.
30. Чаадаев В. К. Информационные системы компаний связи. Создание и внедрение / И. В. Шеметова, И. Б. Шибаетова. – М. : Эко- Трендз 2004. – 256 с.
31. ВУТЕ-Россия – журнал для ИТ-профессии-налов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.bytemag.ru/>
32. ERP-эксперт – Всё о ERP, ERP II, MRP, MRP II [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://erp-expert.narod.ru/index.htm>
33. Корпоративный менеджмент [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.cfin.ru/>
34. Планета КИС [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.russianenterprisesolutions.com>
35. Издание о высоких технологиях – Cnews [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.cnews.ru/>
36. Корпоративное управление [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.corporation.com.ua/>
37. Выбор КИС: проблемы и решения [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://soft-expert.ru/>
38. Открытые системы [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.osp.ru/>
39. Интернет-университет информационных технологий [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.intuit.ru/>
40. Российская Ассоциация Управления Проектами СОВНЕТ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.sovnet.ru/>
41. ПРОФЕССИОНАЛ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pmpofy.ru/>
42. Управление проектами в России [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.projectmanagement.ru/>
43. Всё о CRM в России и СНГ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.CRMinfo.ru>
44. Информационные технологии в управлении [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.it-management.ru>
45. Информационный портал CRM [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.crm.com.ua

46. Институт искусственного интеллекта [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.iai.gov.ua/>
47. Информатика – ГОСНИИ ИТ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.informika.ru/>
48. Портал "Компьютерра онлайн" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.computerra.ru>
49. IT-портал [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.citforum.ru/>
50. Компьютерная библиотека [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://computerlibrary.info>
51. Управление проектами [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pmpofy.ru/>
52. ИТС Online [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://its.ua/>
53. Портал "Информационно-коммуникационные технологии в образовании" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ict.edu.ru/>
54. Всё о разработке ПО [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.maxkir.com/> –
55. Корпорация "Галактика". Информационные технологии управления [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.galaktika.ru>
56. Автоматизированная Банковская система "БИС ГРАНТ" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.banksoft.com.ua/index.php?id=9>